

FÜGGETLEN MAGYARSÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal: MATYÁS KIRÁLY-TÉR 10. TELEFON 164

Főmunkatársak: Dr. Majzes János és dr. Sauerborn Károly orsz. gyűl. képvis. Felelős szerkesztő: SZAULICH ANTAL Felelős kiadó: LELBACH OSZKÁR

Előfizetési ár negyedévre 7.— pengő. 1 óra 240 pengő.

XXXIII. évfolyam.

Baja, 1933. július 5 szerda

149. szám

Pártjelvény a hivatalokban

A Nemzeti Egység Pártjának megszervezése — mondhatnók az ellenzék unszolására, de nem az ellenzékétől kívánt módszerrel — nemrégiben megindult. Mielőtt ez megtörtént volna, az volt a helyzet, hogy a tizenkét esztendeje uralkodó ugynevezett többségi pártnak az országban semmiféle pártszervezetei nem voltak. Voltak parlamenti képviselői és volt egy rendelkezésre álló vak eszköz: a közigazgatás. Röviden: volt — és van! — egy csoport-érdekeket képviselő párt hatalmi rendszer, amely mögött nem állottak tömegek, de állott egy hivatalos apparátus, amely a parlamenti többség akaratát tüzzel-vassal érvényesítette.

A nemzeti ellenzék legtermészetesebb kívánsága volt, hogy a parlamentarizmusnak ezt a megcsufolását korrigálja ki a tizenkét éves kormánypárt azzal, hogy alakítsa meg becsületesen a maga szervezeteit az országban és mint pártexponensek ne a törvény szerint pártatlanságra kötelezett közigazgatási és hivatalos hatalmi szervek szerepeljenek, hanem a pártához tartozó tömegek akaratából ezekre a szerepekre kijelölt, megválasztott egyének. A közigazgatás és a többi hatalmi szervek pedig maradjanak meg abban a tevékenységi keretben, amelyet a törvény számukra előír.

Gömbös miniszterelnök, az egységspárt jelenlegi vezére, mint a közelmúlt tényei igazolják, eleget tett ennek a természetes demokratikus és parlamentáris követelésnek. De hogyan! Megparancsolta a hivatali állásukból kifolyólag alárendelt tényezőknél, hogy rendezzék meg egyetlen napon az ország összes városaiban és községeiben a „szervező gyűlést”, egyben kinevezte majdnem mindenütt a hatalomtól függő viszonyban álló egyéneket pártexponenseknek: ügyvezető elnököknek, párttitkároknak és egyebeknek. Végül pedig, mint a pártúság zálogát, kiosztatta a kerékbevert búzakalászt, saját tervezésű pártjelvényét.

Hogy mindaz, ami az egységspárti szervezkedési mozgalom körül történt, éppen fordítottja annak, amit a parlamentarizmus elve és a népakarat jóhiszemű érvényrejtetésének szándéka megkíván, — most nem beszélünk erről. De feltétlenül meg kell állanunk egy szóra a hivatalokba bekényszerített pártjelvényről.

Hisszük és valljuk, hogy parlamentáris alapokra épített állam-

ban minden dolgozó és dolgozni akaró polgárt — így a közigazgatási és más tisztviselőket is — megillet a polgárjogok minimuma, a voks és a politikai vélemény szabad nyilvánításának joga. De egyetlen hivatali hatalmasságot sem illet meg több politikai jog, mint az alárendelt legkisebbet. Nem illet meg egyetlen hivatalfőnököt, egyetlen tisztviselőt, főszolgabíró, jegyzőt a politikai oktroj joga, amely pedig a pártjelvénynek hivatali ténykedésekkor viselésében félreérthetetlenül kicsucosodik. Nem illeti meg — veszedelmesen nem illeti meg — a pártjelvény viselésében kidomborodó hatalmi oktroj joga a tanítót s a tanárt sem s legkevésbé vihető be bármilyen politikai jelvény az iskolába, a gyermekek közé.

Mert akad és van is magasabb pozícióju tisztviselő, akinek számára hivatali felsőbbségének roszszalása, elfogult magatartása életveszedelmet nem jelent, éppen ezért gerincesen tarthat ki esetleges ellenzéki politikai hitvallása mellett. De nem jelent-e legalább formai behódolási kényszert a hivatalszolgák, a gyakornokok, a napidíjasok számára a hivatalfőnök gomblyukában hivalkodó hatalmi pártjelvény? És ha azt is mondanók, hogy gerincesség, térfiasság, önállóság dolga, hogy ki hajol meg a hatalmon lévő párt fenyegető jelvénye előtt, még mindig fennáll és fenn fog állni a nagyobbik és minden igazságosságra vágyó embert egyformán érdeklő kérdőjel: biztosíték lehet-e a hivatalfőnök gomblyukában hivalkodó pártjelvény a hivatal pártatlanságára nézve? Biztosíték lehet-e a közigazgatás fejének pártjelvénye a közigazgatás pártatlanságára nézve?

Hiszen mi a pártjelvény? — Annak az egyenruhának a szimbóluma, amelyet mindenkire szeretnének ráadni. Lehet-e kedves a jelvényt, a párt egyenruháját viselő hatalmasságnak az az ügyesbajos polgár, aki ezt az egyenruhát nem hajlandó magára öltetni és aki ezzel elárulja, hogy politikailag ellentétes a meggyőződése? Hiheti az ilyen polgár, — bármennyire nincs is így —, hogy a hatalom szeretettel fog bántani vele?

Sokan naiv magyarázatokkal igyekeznek bizonyítani a hivatalokba betolakodott pártjelvények ártalmatlanságát. Nem is arról van szó, hogy a jelvények tulságosan fogják befolyásolni a nemzet általános ellenzéki politikai meggyőződését. Csupán arról, hogy ezek a jelvények még jobban alá fogják ásní egyes hivatalok és a közigazgatás pártatlanságába vetett hitet, ami pedig

eddig is a nemzet egyik legnagyobb veszedelmét jelentette. Éppen ezért a pártoskodásukat ilyen szembevetendő külső jelekkel is kidomborító tisztviselők a jövőben ha a történelmi szükségesség a ma uralkodó pártrendszert elsodorja az élet szinpadáról, ne

csodálkozzanak majd azon, ha a jövő kormánya őket félreérthetetlen rendelkezésekkel fogja kioktatni a hivatali kötelesség és pártatlanság elemi követelményeire, melyet lényegében is, látszatában is kötelességük lenne megővni.

A bácskai gazdák nagy napja

— Roham a boletta ellen, ami lenyomja nálunk a gabonaárakat gazdasegítés ürügye alatt. — Kié a boletta előnye és mégis ki viseli a boletta terheit? — Kisebb adók és illetékek mellett jelentősen emelkedik a fogyasztás. — Gróf Teleki József az egységes gazdafrontról

A bácskai gazdanapról közölt részletes tudósításunk kiegészítésétől közöljük tovább dr. Szabovlevits Dusán alispánnak a vármegyei gazdasági egyesület múlt évi működéséről előterjesztett jelentéséhez fűzött reflexióit:

Az alispán a továbbiakban felolvasta a Magyar Export Kurir című gazdasági nyomatos egy tudósítását, amely arról számolt be, hogy amíg 1926-ban a budapesti sertésvásárra csak 41,245 db hizalt sertést vittek fel Bács Bodrog vármegyéből, addig 1932-ben innen a ferencvárosi sertésvásárra 65,595 hizott sertést vittek fel. Ebben azonban nincs benne a külföldre szállított sertések tömege, ami mintegy 15,000 darabnak felel meg. 80 ezer sertés 100 pengőjével 8 millió pengőnek felel meg, holott a vármegye összes adója 4 millió pengő. Kiemelte még azt is az alispán, hogy az Export Kurir szerint a bácskai sertés a legkeresettebb a fővárosban.

A kartelek nyeresége.

Kitért a kartelekérdésre is s azt mondotta az alispán, hogy sokan szidják a karteleket, pedig az éppoly szükséglete az evolúciónak, mint amit jelentettek a gépek a fejlődés történetében.

A kartelek működése gazdasági szükséglet: ez azonban nem jelenti azt, hogy ő megvédi a karteleket, mert igenis ő maga is vallja, hogy meg kell rendszabályozni a kartelek visszaéléseit. Rámutatott egy visszás és túrhetetlen helyzetre: a karteleknek jövedelme 1932-ben 480 millió pengő volt akkor, amikor az állami költéséget 806 millió pengő tett ki... (Éppen a karteleknek ezen kapzsi árpolitikája okozza a kormány megtevesztését, mert az a látszat, hogy itt mindenkinek jól megy a dolga, mert hisz a kartelek 480 millió hasznot vágtak ki a soványra aszott magyar adófizetőből. A szerk.) A gazdák úgy védekezhetnének hatásosan a kartelek

ellen, ha értékesítési szövetkezetekbe tömörülnek és ha a kartelek beszerzésénél egyöntetűen járnának el.

Az elhalványuló érdeklődés.

A gazdák tanúsítanak több érdeklődést a maguk dolgai iránt, mint amilyet szülő is tanúsít, aki éppen a gazdák kedvéért vállalta a gazdasági egyesület, a gyümölcsstermelők egyesületének elnöki és a megyei lecsapoló csatorna társulatok kormánybiztosi tiszteit, hogy a gazdáknak tegyen vele szolgálatot és terheiken enyhítsen. Éppen a gazdaközönség részéről kért több megértést agrár vonatkozású tevékenységének méltánylására.

Rámutatott arra, hogy most lépett életbe az új rendszerű, csökkentett s leegyszerűsített boletta, amelyet súlyos gazdasági szükségesség keltett életre. Kérte a gazdákat, hogy több józan megértést tanúsítsanak a boletta iránt s ne hallgassanak azokra, akik a boletta ellen izgatnak. Cáfolta azt, hogy csak a nagy gazdáknak van hasznuk a bolettából, mert a kisgazda éppoly érzi az előnyét. (Beszéltünk nagy és kisgazdákkal, akik lemondanak a boletta előnyeiről, csak állítsák vissza a gabona szabad forgalmát.) A törpe birtokos nem érzi se az előnyét, se a hátrányát, mert ő megessi azt a kevés gabonáját, ami terem. A bolettát csak a fogyasztó érzi és fizeti meg.

Roham a boletta ellen.

Az alispán nagy vonalú, nagy horizontokat érintő összefoglaló rezüméjéhez Rosenberg Mátyás malomtulajdonos szölt hozzá el-sőnek. Mindenekelőtt rámutatott, hogy nem izgatásról van szó a bolettánál, amikor valaki obiektíven egy éppen arra szolgáló érdekképviselő előtt kifejti a maga ellenvéleményét, de viszont joggal kívánhatja a fogyasztó is, hogy ne vigyék a dolgot ad abszurdum és ne feszítsék a hurt.

„Benger“ és minden fajta férfi-, női- és gyermek

fürdőtrikót,

evezősinget, evezősnadrágot, fürdősapkát, cipőt
olcsó áron és nagy választékban talál

FISCHER PÁL rt. divatüzletében **BAJA**

Lilienthalné **FENYVESI SARI** elsőrendű fűzősalonja: Budapest, IV., Kecskeméti-utca 8. II.

Sport-, tenisz-weekend-cipők. Női-férfi-gyermek cipők
olcsó áron — nagy választékban.

Női divat sandalettek!

Világhírű „**LICHTMAN**“ cipők **P 20—24-ig.**

FENYVESI Áruházaban kaphatók.

Csakugyan igaz az, hogy a boletta terhét elsősorban a fogyasztó érzi meg, de megérzi azt a gazdatársadalom is. A gazdáknak semmi előnyük nincs a bolettából, ezt fennen állítja és hirdeti, csak a hátrányát érzi, mert a fogyasztók ellenszenva a gazdatársadalom ellen fordul. A gazdák pedig ott érzik a boletta állítólagos előnyét, ami pedig súlyos hátrány, hogy a boletta miatt, aminek hasznát nem látják, nem szállnak le az ipari, gyáripari és kartelárak s így a gazdák sokkal drágábban szerzik be ipari szükségleteiket, mint boletta nélküli szabad gabonaforralomnál.

Ki viseli a boletta terheit?

Nyíltan megmondja, hogy a boletta lenyomta nálunk a gabonaárakat, mert a szomszédos államokban, ahol pedig sehol sincs boletta, a buza magasabb árat ért el, mint nálunk bolettával együtt. A törpetermelő, aki nem eladásra termel, mert megeszi a termését, ugyancsak hátrányát érzi a bolettának, ami abban jut kifejezésre, hogy drágább díktált áron kénytelen beszerezni az iparcikkeket és kartelportéka-szükségletét, mint a bolettamentes világban.

Megvilágította még a boletta és őrlési adó áldását abból a szempontból is, hogy ez a két pénzügyi találmány lenyomta a rozsárát Debrecen vidékén mm-ként 3 pengőre. Azelőtt a rozsnek nem volt őrlési adója, most a 3 pengős rozsra 3 pengő a boletta és 3 pengős rozsra 200 százalékos az állami teher. Így a gazdák a rozsot csak az állatok etetésére használhatják. Ez az, ami nem mehet sokáig. Az is furcsa, hogy viszont akkor, ha a buzát rozssal keverik, akkor az őrlési adó 450 pengő. Mindenki kénytelen elismerni azt, hogy boletta és őrlési adó nélkül jóval magasabb lenne ugy a buzának, mint a rozsnek az ára. Bebizonyította azt is, hogy a boletta igenis egyedül a nagybirtokosoknak válik előnyére. Ha valaki a nagyon kényes boletta-ügyhöz hozzászól, az még nem izgat. Az ellenvélemény feltárása még nem izgatás, mert az ellenvélemények csak tisztázzák a közéletet és bizonyos, szőnyegre kerülő problémákat. A boletta igenis lenyomja a buza árát s a kormányának az volna a feladata, hogy az ilyen jelenségeket szorítsa vissza és küszöbölje ki a gazdasági életből, nem pedig az, hogy még éppen ő idézze elő bolettával, őrlési adóval s egyéb financiai műveletekkel. Megvilágította a boletta eredeti célját, amely annak idején csakugyan segíteni akart a gazdákon: utóbb azonban céladóvá lépett elő, mert ma már ezen a címen 72 millió pengő bevételre számít az állam. Javasolta, amit a gazdagvilág is is fogadott, hogy feliratot intézzenek az OMGE-hez az irányban, hogy járjon el a kormánytól s ezért indítson is harcot, hogy a kormányzat a főleg nagyon szegény emberek táplálékául szolgáló rozs-

lisztet tehermentesítse a forgalmi adó váltásig, illetve őrlési adó alól.

Üdvözlük az Omge elnökét

Hajdu Géza, a kisszállási uradalmi bérlet igazgatója felolvasta gróf Somssich Lászlónak, az Omge elnökének kaposvári beszédéből azt a részt, amely úgy szól: a választók, a gazdák szorítsák rá országgyűlési képviselőiket, hogy a mezőgazdaság vitális problémáival s gazdasági kérdésekkel többet törődjenek. Indítványozta, hogy a közgyűlés üdvözölje Somssich László grófot, amit el is fogadtak s egyben kéri fel az Omgét, hogy az ilyen közgyűlésekre szintén küldjön le valakit.

Kisebber terhek mellett emelkedik a fogyasztás.

Rámutatott ezután Hajdu Géza arra, hogy a borfogyasztási adó csökkentése azt vonja maga után, hogy az idén fél év alatt Budapesten 100, a vidéken 70 százalékkal emelkedett a belföldi fogyasztás. Ugyanakkor a bor ára is felment mintegy 30—40 százalékkal. Ami áll a borra, ugyanaz áll a husra és a tejre, sőt a liszt-nemekre is. De vonatkozik ez a vasutakra is, mert mindjárt nagyobb lenne a forgalom, ha leszállna alaposan a személytarifa, amit a filléres gyorsok esete is igazol. Az embereket, akik elszoktak az utazástól, meg kell tanítani s rá kell szoktatni az utazásra.

Egy rokkant kiscgazda.

Ezután Elek Vince hadirokkant kiscgazda szólalt fel s igen talpraesetten fejtegette azokat a kívánalmakat, amik ma minden gazdát izgatnak. A kiscgazdák lelkiismeretesen teljesítik kötelességüket: a termelést megértést és támogatást kért a hatóságoktól a gazdatársadalom részére. (Helyeslés és taps)

Mi okozza a gabona áresését?

Dr. Szabovljevics Dusan alispán válaszában kiemelte, hogy senkit megbántani nem akart a boletta elleni izgatással, de nem ismeri el, hogy csak a rozsra kiterjesztett őrlési adó miatt esett le a rozs ára 3 pengőre, mert Amerikában nincs boletta és őrlési adó s ott mégis estek a gabonaárak s ujjabban csak az infláció okozott nagy áremelkedést.

Az egységes gazdaságfront.

Gróf Teleki József v. b. t. t. elnök kiemelte azt, hogy az Omge megtesz mindent az egységes gazdaságfront megteremtésére s ha ez meglesz, az esetben kilátás van arra, hogy az esetben az ország gazdasági élete jó mederbe tereledik.

Apró ügyek.

Kapuszta Ágoston egyesületi titkár ismertette az egyesület 1933. évi munkaprogramját, az 1932. évi zárószámadást és az 1933. évi költségvetését. A titkár rámutatott arra is, hogy a múlt évben 2400 pengő helyett csak 544 pengő folyt be tagdíjakból, pedig

sehol sem oly alacsony az egész világon a tagdíj, mint ennél az egyesületnél. Az alispán a tagdíj-bevételek az idei költségvetésben 1000 pengőre leszállította 500 pengőre. Egyébként is az alispán minden kiadási tételt erősen restringált. — Az Egyesület belép a TESz tagjai sorába 20 pengő évi tagdíjjal s a TESz-hez gróf Teleki József bácsalmási nagybirtokost. — Az elhunyt dr. Latinovits Endre alelnök helyett, akit az alispán kegyeletes szavakkal buszuztatott el, dr. Latinovics János felsőházi képviselőt alelnökké, a választmányi tagságáról lemondott Hollós Béla népművelési titkár helyett Epres Tibor népművelési

titkárt választották meg. — A közgyűlés elfogadta az igazgatóválasztmány előkészítésében a földművelésügyi miniszter leiratát thanatonnak és nyers nikotinnak használatára tárgyában. A nyers nikotin még jobb, mint a thanaton. A debreceni dohánygyár hozza forgalomba. A magyar Kereskedelmi Hivatallal átíratára közlik a bajai piacon kialakult tényleges termelői árakat s tudomásul veszik a gazdasági feltételek átíratát, hogy vörös izlandi fajkakasokat fognak az idén is kiutalni a baromfitenyésztőknek 2 pengő ellenében s ugyanakkor le kell vágniok egy parlagi kakast.

A bajai reálgimnáziumban 29 tanuló közül 21 diák kapott érettségi bizonyítványt

A bajai reálgimnáziumban az évváró ünnepség után tartották meg június 26, 27, 28 és 30-án az érettségi vizsgálatokat dr. Kaufmann György szegedi tankertületi kir. főigazgató elnöklésével. Az érettségi eredménye éppen azért, mert ily későn tartották meg, már nem is került bele az iskola értesítőjébe, amit már az évváró ünnepélyen kiosztottak, hanem a jövő évi értesítő közli a matura eredményét. Az osztályvizsga és írásbeli érettségi alapján érettségire bocsátottak 29 tanulót (évközben kimaradt 2 tanuló). A 26 tanuló

közül matura bizonyítványt kapott 21 diák, megbukott 8. Az eredmény a következő:

Praeclare maturusok lettek Solyom Mihály és Mészáros János; jelesen érett lett Békási Sándor; jól érettek Legány Dezső, Dalnoki Jenő, Krauser Edit, Jász Márta, Wittner József s Chobodiczky Róbert; egyszerűen érettek: Kállay Sándor, Horváth József, Diéra Ilona, Bárdos László, Kiss Mojzes Vince, Kárpáti József, Éber László, Szűcs Ferenc, Rabatin József, Vid József, Vág Imre és Müller Imre.

Fogházra ítélt püspök

A szabadkai törvényszék jogerősen tíz napi fogházra ítélte a bácskai kat. püspöki helynököt

A szabadkai járásbíróóság nemrégiben a jugoszláv szokol szövetség feljelentésére Budanovics Lajos bácskai katolikus püspöki helynököt az ismeretes szokol-ellenes püspöki pástorlevél felolvasása miatt tíz napi elzárásra és 4800 dinár pénzbüntetésre ítélte.

Felebbezés folytán a szabadkai törvényszék elé került az ügy, amely az ítéletet teljes egészében helybenhagyta s egyben kimondta, hogy az ítéletet végre kell hajtani. A püspöki helynök eszerint most jogerősen elzárásra van ítélve és amennyiben amnesztiában nem részesül, ki kell

töltenie büntetését. Valószínű azonban, hogy Sándor szerb király kegyelemmel el fogja engedni a büntetést, hogy elkerülje a vallásháborút Jugoszláviában.

Budanovics Lajos a háboru alatt a bajai belvárosi plébánián volt plébános, hogy a megszálló hatalom helyezte be a plébánosi állásba. Előzőleg Hercegszánton, Monostorszegen és más vegyes ajku községekben káplánkodott, vagy lelkeskedett s már békében erősen pánszláv érzelmű ember volt, aki most szembehelyezkedett a jugoszláv államhatalommal.

Amig a törvény előtt volt, addig a kisfia a szecskavágóval elmetszette a kezét

Jaszenovics Lajos bajai fuvaros gondatlanság által okozott súlyos testi sértés vétségével vádoltan állott a törvényszék dr. Dolan tanácsa előtt.

Vallomásaiban elmondta, hogy ez év április 22 én feleségével tárgyalásra jött be a járásbíró-ságra. 8 éves Sándor nevű kisfiát otthon a 13 éves Mária lányuk őrizetére bízták. Midőn délbén hazamentek, megtudták, hogy

a kisfia a szecskavágóval játszott és közben az ujját elkapta a gép és összeroncsolta. Ezután bevitte a kórházba, ahol 14 napig volt. Védekezésében még elmondja, hogy a gép le volt fektetve és nem tudja még most sem megérteni, hogy tudta a kisfia a gépet felállítani.

A törvényszék ezért Jaszenovics Lajost 1 heti fogházra ítélte. Az ítélet jogerős.

Félaáron vásárolhat keveset használt fényképezőgépet LÁZÁRNÁL.

Levél a magyaros női viseletről Mit mondott lady Snowden a sajátos magyar nemzeti viseletről?

A Független Magyarország nemrég leközzölt dr. Ritter Gyuláné egy levelét, ami egyik fővárosi lapban jelent meg. Evvel kapcsolatban most a következő újabb levelet küldte be hozzánk dr. Ritterné:

Igen tisztelt Főszerkesztő ur!
Nagyon kérem, sziveskedjék a következő cikket b. lapjában leközzölni:

A Pesti Hírlap május 21-én megjelent számában a „Pro Hungária” ügyvezető elnöke szót emel a magyar ruhaviselet érdekében, hivatkozva a nemrég Pesten járt Lady Snowden szavaira, aki midőn a muzeumokban látta a szép magyar viseletet, így sóhajtott fel: „Bár tartanák meg a magyarok sajátos viseletüket, mely ugy látom, csak a muzeumokban és a kiállításokon van meg teljes pompájában.”

A bajai asszonytársadalomnak tekintélyes tagjai szép számmal szintén hozzájárultak ennek a nemes gondolatnak terjesztéséhez és örömmel tapasztaltam, hogy ahol csak említettem a gondolatot, mindenütt tetszéssel találkoztam! Milyen szép és dicséretes dolog lenne az a bajai asszonyokra, ha nemcsak szóval, de tettel is megmutatnák azt, hogy lelkesednek a magyar ruha viselete iránt, annál is inkább, mert már az egész ország figyelmé felénk fordult!

Itt a fűrdődény — a legjobb alkalom, hogy a „dirndli”-ruha

helyett szép fehérbabos kék, v. piros, sőt telete ruhát viselnék, egyszerű pruszlikkal és fehéringvállal.

Készül a Déry-parkban az obeliszk a hősök emlékére és annak felavatása bizonyára országos ünnep lesz. Milyen gyönyörű, lelket emelő látvány lenne, ha az asszonyok és lányok csinálnának akkorra maguknak magyar ruhát, nem cifra, élénk színekben, hanem az asszonyok feketét, a lányok fehérét, olyant, amilyen a trianoni gyászruha.

Tudom, sokan lesznek, akik talán anyagi okokból ma még keresztülvihetetlennek tartják a dolgot; kérem, ne veszítsék el a kedvüket és éljen a vágy a lelkük mélyén: igen, ha legközelebb ruhát vehetek, magyarosan varrom azt meg. Induljanak el először azok, akiknek módjukban van többet költeni ruhára, s követni fogják őket éppen azok, akik a gyakorlatiasság szempontjából találják majd jónak a magyaros viseletet!

Csak bátorság kell hozzá, tulenni magunkat az előítéleteken, hiszen mindenben csak a kezdet nehéz.

— **Gyengélkedés idején,** különösen ha a rosszullétet szorulás fokozza, a természetes „Ferenc József” keserűviz fájdalommentes székürítést és kielégítő emésztést hoz létre.

URÁNIA MOZI

Julius hó 4-én, kedden d. u. 6 és este fél 9 órakor.

Filléres helyárak.

Udvari bál

Gyönyörű filmoperett 12 felvonásban.

Julius hó 5-én, szerdán d. u. 6 és este fél 9-kor.

Filléres helyárak.

NEM KÉRDEM, KI VAGY

Zenés vígjáték 12 felvonásban.

Julius 6-án, csütörtökön d. u. 6 és este fél 9-kor.

Filléres helyárak.

Volt egyszer egy keringő

Lehár eredeti filmoperettje 12 felvonásban.

Ne legyen ez a felbuzdulás bennünk csak szalmaláng, de ki-tartó, öntudatos magyar élni akarás s ne feledjük el soha, hogy minden kis lépés, amit magyar-

ságunk megmentéséért teszünk, szegény megcsönkített Nagy-Magyarországunk javára válik!

Dr. Ritterné Tóth Eszter
ny. tb. főszerkesztőnő.

Vasuti utazási kedvezményt és jutányos áron táborbelépési engedélyt kapnak a földmivelők, kisiparosok és munkások a gödöllői világdzsembörira

Ez év aug. 2—16-ig lesz Gödöllőn a cserkész-világtáborozás.

A világ minden részéből ideseregülő cserkészek 25.000 főnyi táborának megtekintése tanulmányos és népművelési szempontból is nagyjelentőségű. Ez okból a táborparancsnokság a szerényebb anyagi viszonyok között élők részére is lehetőséget kíván nyújtani a talán csak egy fél század mulva megismétlődő esemény megtekintésére.

Baja város törvényhatósága területén élő kisiparos-, földmivelő- és munkástársadalom részére 30 ingyenes, 70 féléru belépőjegyet helyezett kiállításba a cserkész-világtáborozás kormánybiztosa.

A hatóság felhívja az illetékes társadalmi osztályok figyelmét arra, hogy e kedvezményben részesülni óhajtok részvételi szán-

dékukat legkésőbb július hó 10 napjáig jelentsék be dr. Madarász Lajos aljegyzőnél, az idegenforgalom vezetésével megbízott tisztviselőnél a hivatalos órák alatt.

A belépőjegy-kedvezményen felül a résztvevők féléru vasuti kedvezményben is részesülnek.

Jelentkezéskor 80 fillért mindenkinek, akik pedig csak fél kedvezményt kapnak, ezenfelül még 1 P 25 fillért kell fizetni.

Egyes kivételes esetekben a feleség, illetve 15 éven felüli családtagok is részesíthetők jegykedvezményben. Más csatlakozók azonban csak vasuti kedvezményben részesülhetnek.

A tábor megtekintése aug. 7 és 14 közti időben történik és az 50—100 főnyi csoportok kalauzolásáról a táborparancsnokság gondoskodik.

HIREK

— **Uj képviselő.** A monori kerületben dr. Máriássy Mihály földbirtokost egyhangulag választották meg képviselővé a nemzeti egység pártja programjával, miután sem Neugebauer Béla keresztény-párti, sem Böszörményi Zoltán horogkeresztes jelölt nem tudták megszerezni a kellő számú ajánlást. Istenem, de szép is az, amikor nyílt szavazás mellett ilyen spontán lelkesedéssel egyhangulag nyilvánul meg a nép bizalma és szeretete a hivatalos jelölt mellett, akit a választóknak muszáj szeretni.

— **Orvosi hír.** Dr. Alföldy József belgyógyász, közközházi főorvos rendelőjét Vörösmarty uca 4 szám alá (Heneráry ház) helyezte.

— **Külföldi pénzemberek Baján.** A Ferenc-csatorna r.-t., valamint a Kralja Petara Canala ügyében vasárnap Bajára érkeztek G. R. Codrington Londonból, J. Henau, a Kralja Petara Canala jugoszláviai angol igazgatója Belgrádból, L. Sukurov Niksicből s végül S. Maximov és a felesége Zomborból. Az angol tőkés kezében lévő Ferenc-csatorna pénz és gazdasági ügyeit tárgyalta meg, amelyen Budapestről részt vett Küzdy Arthur, a magyar érdekeltség igazgatója és Bajáról dr. Jehlics Mihály ügyvéd, a Ferenc-csatorna rt. ügyésze és igazgatósági tagja.

— **Megdézsmálták a ruhaszekerényét.** Mayer Mária háztartási alkalmazott, Czirfusz Ferenc utca 20 szám alatti lakosnak a ruhaszekerényéből a rendőrségen tett panaszfeljelentése szerint több fehérneműjét és ruháját ismeretlen tettes ellopta.

Influenza,

torokgyulladás, az orr és garat elnyálkásodása, a mandolák megbetegedése, valamint tüdőcsucshurut esetén gondoskodják arról, hogy gyonra és belei a természetes „Ferenc József” keserűviz használata által többször és alaposan kitisztítsassanak. Közkórházak főorvosai megállapították, hogy a Ferenc József viz lázzal járó fertőző betegségeknek is a szenvedő emberiségnek nagy szolgálatot tesz.

— **A vármegye kisgyűlésének ülése.** Bács Bodrog vármegye törvényhatósági kisgyűlése július 6-án, csütörtökön reggel 8 órai kezdettel tartja rendes havi ülését. A kisgyűlés tárgysorozatán 35 pont szerepel. Ez az első megyei kisgyűlési ülés, amelyet főispáni állásába való beiktatása óta Baranyi Tibor főispán, mint a kisgyűlés elnöke hív össze.

— **A Déry Sándor féle kabaréest a Központi udvarán.** Az első tervelt eltérőleg az utolsó pillanatban úgy határozott a Déry-féle kabarétársulat, hogy előadásait nem a Nemzeti Szállodában, hanem a Központi Szálloda kerthelyiségében tartja meg a hirdetett műsorral. Tegnap téves híradásunkat ezután helyesbítették s figyelmeztetjük a közönséget, hogy ez a kabaréest a Központi Szállodában lesz ma, kedden és holnap, szerdán este fél 9 órakor.

— **Julius 1-én megkezdődött a bírósági szünet.** Ugy a bajai törvényszéki kirendeltségen, mint a járásbíróságon megkezdődött július 1-én az igazságügyminiszter által rendeletben előírt szünet, ami augusztus 20-ig tart. Ez idő alatti csak a nagyon sürgős természetű, halaszthatatlan

ügyeket s a foglyos ügyeket tárgyalják le. Ezenkívül sürgős büntető ügyekben a szüneti tanács fog itélkezni.

— **A szekszárdi polgármester az ipari kontárok ellen.** Szekszárd polgármestere felhívást bocsájtott ki a város lakosságához, melyben felhívja figyelmüket, hogy szakmába vágó munkálataikat kizárólag iparigazolvánnyal ellátott iparosokkal végeztessék, miután az iparigazolvánnyal nem bíró iparossal, tehát kontárral végeztetett ipari munka hatósági eljárást von maga után, nemkülönben az adófizető tisztas iparos anyagilag és erkölcsileg munkájának hibáért felelősségre vonható, míg a kontár munkájáért felelősséggel nem tartozik.

— **Tyuklopás.** Somoskői Endréné szül. Vörös Magdolna Szentistván Homok u. 605 szám alatti lakos panaszt tett a rendőrségen lopás miatt, mert ismeretlen tettes az udvarán lévő fészerből három darab baromfiát elcsaklitta.

— **Betörő garázdálkodik.** Gugánovics Dezső Tóth Kálmán utca 38/c szám alatti lakos jelentést tett a rendőrségen azért, mert ismeretlen tettes házában nyitott kamrájából kukoricát, korpát és drótszeget csent el.

Egy kis tévedés

A bajai pénzügyigazgatóságon történt meg, hogy Sz. tisztviselő kedves kis tévedésre jött rá, amint a malomellenőrök munkáját és számadását revideálta. Sz. előtt a számo-k, négy öket s megdöbbenéssel látja, hogy az egyik agilis malomellenőr nagy szakértelmében és ügybuzgalmában a liszt métermázsák helyett a dátumokat adta össze, vagy legalább is avval variálta. Azután rájött Sz. arra, hogy milyen böles intézkedés volt az a kormányzattól, hogy az ellenőröket is ellenőrzeti egy központi főellenőrrel.

— **A garai bucsu.** Gara községnek tegnap, vasárnap volt a bucsuja, amelyet a szokásos ünnepélyességgel tartottak meg. A bucsun Bajáról nagyon sokan vettek részt, így többek között dr. Mojzes János ügyvéd, országgyűlési képviselő is, aki a bucsu során érintkezést keresett garai párthiveivel is.

— **Leendő anyáknak** kellő figyelmet kell fordítani arra, hogy bélműködésük rendben legyen, ez pedig a természetes „Ferenc József” keserűviz használata által érhető el.

A vigyázatlan bajai gazda elgazdolta egy vaskuti kiscgazda csikáját

Klock János vaskuti lakos panaszt tett a rendőrségen, hogy az elmúlt héten egy délelőtti bent járt Baján, majd innen hazafelé igyekezett Vaskutra. Amint a bajai határt 200 méternyire elhagyta, szembejött vele Vaskut felől Baja irányba az uttest jobb oldalán Tóth Ferenc bajai lakos ugyancsak kocsi. Tóth vigyázatlanul hajtott s nem kerülte el Klock kocsiját, amely mellett az egyik befogott kancához köve egy három hónapos csikó ha-

ladt. Így történt azután, hogy Tóth Ferenc kocsija elütötte a csikót, amely a kocsi alá került s a kocsi keresztül ment a csikó lábain, amelyek eltörttek. Tóth így Klocknak száz pengőnyi kárt okozott.

MOZI

Filléres repriz-hét az Urániában

Különleges előadást tart az Uránia kedden, szerdán és csütörtökön. Mindennap új műsort mutat be, még pedig az elmúlt szezon legszebb filmjeit filléres helyárrakkal.

Kedden: Az Udvari bál, csodás szép Strauss zenével, szerdán: Nem kértem ki vagy, Gustav Fröhlich és Laine Haid-al, csütörtökön: Volt egyszer egy keringő, Eggerth Mártával.

Minden egyes film egy-egy élmény még azok részére is, akik látták, akik nem látták, megnézhetik igen olcsón, mert minden 2 jegyet váltó a harmadik jegyet ingyen kapja, így tényleg fillérekként láthatja a szezon legszebb filmjeit.

Ha az idő felmelegszik, az esti előadások a kertben tartatnak meg.

Megjelenik naponta d. u. fél 2 órakor. Kiadja a Laptulajdonos Corvin Könyvnyomda és újságkiadó-üzem Spitzer István és Társa.

Beküldött kéziratokért és azok megörzéséért nem vállalunk felelősséget.

ÉRTESÍTÉS.

Értesítjük a n. é. közönséget, hogy

asztalos-műhelyünket

Zrínyi Miklós-utca 7. szám alól Mátyás kir.-tér 10. sz. a.

(a Corvin-könyvnyomda helyiségei mellé) helyeztük át s jövőben itt állunk üzletfeleinknek s megrendelőinknek rendelkezésére.

Kovács János
és
Szaulich Sándor
műasztalosok.

Házi asszonyok figyelmébe!

Tisztán kezelt kitűnő minőségű teljes tejet házhoz szállítok saját tehenészetemből, esetleg estéli fejés után is!

DOBÓ JENŐ

v. gazdasági intéző
Mátyás kir.-tér 1. szám.

Bárki számára jó mellékkereset

100—150 pengő havonta

férfinek épügy, mint nőnek, városban és falun egyaránt. Hivatal vagy foglalkozás nem akadály. Közölje pontos és olvasható címet a következő címre: Budapest, Pótlások 32.

Kigyó-u. 9. számú

ház, mely 5 szoba és mellékhelyiségekből álló modern lakás,

(gáz, villany, fürdőszoba)

szabad kézből eladó, esetleg bérbeadó.

Árpás-féle györi friss, vajszerű

KRUMPLICUKOR

eredeti gyári csomagolásban, 10 és 20 filléres eladásra kapható Baján: Risztics Szilárd cégnél, nagyban és kicsinyben.

Kérjen mindenütt Árpás-féle vajszerű krumplicukrot.

Gyári lerakat: **RISZTICS** cégnél.

Tartóshullám!

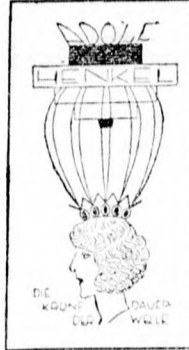
Saját érdekében csak mesterére bizza haját! Országosan és nemzetközileg elismert legjobb módszer a

Kemény-féle!

Legjobban, legolcsóbban, garanciával

Kemény mesternél!

A weni nemzetközi díj nyertese.

Cement
Mozaik
Keramik
Fayence
Metllachi

BURKOLÓ LAPOK

szállítását és azok szakszzerű elhelyezését vállaljuk.

TÉGLA, CSERÉP, MÉSZ, CEMENT, CEMENTÁRUK és az összes építőanyagok árait

leszállítottuk.

NEDVES FALAK SZÁRAZZÁ tételéhez használjon „PUCCOLAN“-t, mely ma a legolcsóbb tömítő anyag 100 kgr. P 7—

GRÜNHUT és TÁRSA

tégla- és cementárugár, BAJA.

Telefon: 160.

Saját gyártmányú ételszekrény, sodronyételborítók és zöld szunyoghálószövet olcsón

UTRY-nál

Telefon 280. Erzsébet kir.-u. 38.

Kiadó helyiségek

Baján, a Mátyás király-tér 10. sz. házban két utcai és egy udvari szobából álló lakás összes mellékhelyiségekkel, augusztus 1-re,

továbbá egy üzlethelyiség, mely két utcai és egy udvari szobából áll, május 1-re kiadó. — Bővebbet:

Herskovits Izidor

HIRDETÉS

az üzlet lelke.

Petőfi Sándor utca 67. sz.

lakóház

augusztus hó 1-ére bérbeadó.

STOP!

UTRY-nál

ERZSÉBET KIRÁLYNÉ-U. 38.

1 pár pedál	P 350
1 drb csomagtartó finom	160
1 „ kakuk csengő	116
1 „ lábpumpa	210
1 „ Bosch dinamó reflektor.	1920
1 pár nadrágtartó prima	024
1 drb küllő	005
1 „ Emergé kerékp. köpeny	650
1 „ „ „ belső	160
1 pár kormány foggantyú	046
1 garn. sárhányó készlet	176

Ingyen lakásellenében

gyermektelen házaspár

házmesterséget

vállal. — Cim a kiadóban.